

Obsah

1. Předmluva	6
2. Úvod	7
3. Termíny a definice vybraných pojmů	8
3.1. Základní vymezení pojmů pro oblast movitého kulturního dědictví	8
3.2. Vybrané termíny a definice používané v textu metodiky	9
4. Zákonné a normativní odkazy	16
5. Podmínky prostředí uchovávání předmětů kulturní povahy	17
5.1. Úvod	17
5.2. Charakteristika parametrů prostředí	17
5.2.1. Teplota a relativní vlhkost	17
5.2.1.1. Obecně	17
5.2.1.2. Vzájemná vazba teploty a relativní vlhkosti	17
5.2.1.3. Horní a spodní limity teploty a relativní vlhkosti	18
5.2.1.4. Výkyvy teploty a relativní vlhkosti	19
5.2.1.5. Parametry teploty a relativní vlhkosti v depozitářích	20
5.2.1.6. Parametry teploty a relativní vlhkosti v expozicích/instalacích	22
5.2.1.7. Parametry teploty a relativní vlhkosti při manipulaci a transportu	22
5.2.1.8. Monitoring teploty a relativní vlhkosti	23
5.2.1.9. Možnosti regulace teploty a relativní vlhkosti	26
5.2.2. Znečištění	26
5.2.2.1. Obecně	26
5.2.2.2. Druhy a zdroje polutantů	26
5.2.2.3. Poškození vlivem polutantů	26
5.2.2.4. Požadavky na čistotu prostředí	28
5.2.2.5. Monitoring znečištění	29
5.2.2.6. Opatření pro snížení rizika znečištění	30
5.2.3. Světlo	31
5.2.3.1. Obecně	31
5.2.3.2. Poškození vlivem světla	31
5.2.3.3. Parametry světla	31
5.2.3.4. Přírodní a umělé zdroje světla	32
5.2.3.5. Měření parametrů světla	34
5.2.3.6. Ochrana proti negativním účinkům světla	34
5.2.4. Biologičtí škůdci	35
5.2.4.1. Obecně	35
5.2.4.2. Charakteristika biologického poškození	35
5.2.4.3. Druhy biologických škůdců	36
5.2.4.4. Preventivní opatření	36
5.2.4.5. Detekce výskytu biologických škůdců	37
5.2.4.6. Metody likvidace biologických škůdců (sanace)	38
6. Budova pro dlouhodobé uchovávání předmětů kulturní povahy	41
6.1. Umístění	41
6.1.1. Obecná rizika	41
6.1.2. Klimatické pásmo	41
6.1.3. Situování, krajinné prvky, orientace stavby	42
6.1.4. Ochrana proti vodě	43
6.1.4.1. Ochrana proti vodě vnější	43
6.1.4.2. Ochrana proti vodě vnitřní	43

6.2.	Stavebně-technické parametry	43
6.2.1.	Typologie stavby	43
6.2.2.	Plánování kapacity depozitářů	43
6.2.3.	Kalkulace nákladů po celou dobu životnosti stavby	44
6.2.4.	Konstrukce	44
6.2.4.1.	Obecná konstatování ke stavebním konstrukcím	44
6.2.4.2.	Stavební konstrukce a materiály	44
6.2.4.3.	Statické parametry	45
6.2.4.4.	Zdravotní technika	46
6.2.4.5.	Elektroinstalace	46
6.2.5.	Zajištění stability vnitřního prostředí	46
6.2.5.1.	Obecné požadavky	46
6.2.5.2.	Minimální doporučená výměna čerstvého (venkovního) vzduchu	49
6.2.5.3.	Aklimatizace stavby	49
6.3.	Provozní parametry	49
6.3.1.	Obecná konstatování k provozním parametrům	49
6.3.2.	Provozně dislokační schéma	49
6.3.3.	Manipulace	50
6.3.4.	Výtahy	51
6.3.5.	Technologické systémy regulace vnitřního prostředí	51
6.3.5.1.	Obecně	51
6.3.5.2.	Vytápění	52
6.3.5.3.	Větrání (ventilace) a regulace kvality ovzduší	52
6.3.5.3.1.	Přirozené větrání	52
6.3.5.3.2.	Nucené větrání – vzduchotechnická zařízení.....	53
6.3.5.3.3.	Vzduchotechnika a klimatizace	53
6.3.5.4.	Přenosné zvlhčovače a odvlhčovače	55
6.3.5.5.	Odstínění	55
7. Ochrana proti krádežím a další nezákonné činnosti		59
7.1.	Úvod	59
7.2.	Krádeže a další nezákonné aktivity	59
7.2.1.	Posouzení zabezpečí proti krádežím formou dotazníku	60
7.2.2.	Postup při budování bezpečnostního systému instituce	60
7.2.2.1.	Identifikace hrozeb	60
7.2.2.2.	Analýza rizik	60
7.2.2.3.	Plán eliminace rizik – bezpečnostní plán.....	60
7.2.2.4.	Prostředky pro realizaci bezpečnostního plánu	61
7.3.	Vandalismus a ochrana předmětů kulturní povahy	68
7.3.1.	Obecná charakteristika	68
7.3.2.	Specifika a analýza rizik vandalismu.....	68
7.3.3.	Okamžitá opatření při vandalismu.....	68
7.4.	Terorismus a ochrana předmětů kulturní hodnoty	69
7.4.1.	Obecná charakteristika	69
7.4.2.	Pasivní opatření proti teroristickým útokům	69
7.4.3.	Aktivní opatření proti teroristickým útokům.....	70
7.4.4.	Reakce na teroristický útok	70
8. Požární ochrana		73
8.1.	Strategie řízení požární ochrany	73
8.2.	Odhad požárního rizika	73
8.3.	Detekce a signalizace EPS	74
8.3.1.	Obecně	74

8.3.2.	Hlásiče požáru	74
8.4.	Požárně pasivní budovy	75
8.5.	Prostředky zdolání požáru	75
8.5.1.	Stabilní hasicí systémy	76
8.5.1.1.	Stabilní hasicí systémy na bázi vody	76
8.5.1.2.	Nezavodněné požární potrubí (suchovod)	77
8.5.1.3.	Systémy na bázi halonových alternativ	77
8.5.1.4.	Systémy na bázi inertních plynů	77
8.5.2.	Prostředky pro zásah před příjezdem HZ	77
8.5.2.1.	Požární hydranty	77
8.5.2.2.	Přenosné a pojízdné hasicí přístroje	78
8.5.2.3.	Způsoby a zásady použití ručního hasicího přístroje	80
9. Úložné systémy		82
9.1.	Plánování a koncepce prostoru	82
9.2.	Úložný mobiliář	82
9.2.1.	Obecné požadavky	82
9.2.2.	Typy úložných systémů	82
9.2.2.1.	Podlažní ukládání	82
9.2.2.2.	Regálové systémy	83
9.2.2.3.	Plánování manipulačního prostoru při umísťování regálů	85
9.2.2.4.	Skříně a komody	85
9.2.2.5.	Výstavní mobiliář	85
10. Postupy evidence a značení předmětů		87
10.1.	Evidence předmětů	87
10.2.	Značení předmětů	87
10.2.1.	Obecné zásady	87
10.2.2.	Tradiční způsob značení	87
10.2.3.	Moderní prostředky značení	89
11. Nakládání s předměty		90
11.1.	Obecné požadavky	90
11.2.	Vystavování	90
11.3.	Badatelské využívání	91
11.4.	Zásady manipulace a transportu	91
12. Přílohy		
č. 1.	Poškození vybraných materiálů vlivem nevhodné teploty a relativní vlhkosti prostředí	94
č. 2.	Vhodnost materiálů pro kontakt (i nepřímý) s předměty kulturní povahy při využití ve vnitřním prostředí	97
č. 3.	Přehled nejčastěji se vyskytujících druhů škodícího hmyzu, jejich detekce a sanace	98
č. 4.	Dotazník ke stanovení rizika krádeží v objektech paměťových institucí	99
č. 5.	Dotazník požárního rizika v objektech paměťových institucí	107